

متن پرسش

با سلام خدمت استاد گرامی در مبحث وحدت وجود و توحید این سوال برایم پیش آمده: اگر بگوییم ملائکه، نفس مجرد انسان و دیگر مجردات تجلی حق هستند می توان آن را قبول کرد اما چطور ماده را تجلی شدید الوجود بدانیم در صورتی که تصور می شود ماده از جنس دیگری است؟

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: در بحث برهان صدیقین عرض شد وجود در هر مرتبه‌ای خواص خود را دارد و ما با نظر به جنبه‌ی وجودی آن چیز می‌توانیم بگوییم شدیدالوجود است یا اَخْف الوجود. عالم ماده نیز به اعتبار جنبه‌ی وجودی آن مورد بحث است و نه از جنبه‌ی خاصیت آن. ماده به اعتبار یکی از مراتب وجود تجلی از وجود است و نه به اعتبار ماده‌بودنش. بحث شرح برهان صدیقین با استفاده از سیدی‌های مربوطه، کمک می‌کند. موفق باشید